



MANIFEST

VIOLÈNCIA DE GÈNERE I RELIGIONS



XARXA CATALANA D'ENTITATS DE DIÀLEG INTERRELIGIÓS

3^a JORNADA INTERRELIGIOSA
Barcelona, 27/11/2021

Reunits de manera presencial o via on-line el 27/11/2021 a la seu d'AUDIR (Lledó 11), representants de les 19 entitats que aplega la Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós per participar en la Tercera Jornada de Formació, i conscients de la gravetat, magnitud i creixement generalitzat d'actituds i fets violents que tenallen física, psíquica i espiritualment a moltes dones d'arreu del món, volem fer explícita la nostra preocupació i total desacord per aquestes situacions intolerables de violència de gènere que massa sovint es produeixen en formes diverses al si de la nostra societat, àdhuc en la majoria de les institucions religioses.

VOLEM MANIFESTAR QUE:

La violència de gènere és un repte internacional. És present en moltes institucions i, per tant, també el trobem a les religioses. La violència de gènere no és exclusiva ni està més present a les institucions religioses que en altres institucions.

Creiem que és del tot necessari construir i viure valors alternatius a les relacions de domini que provenen d'un masclisme ancestral que domina, des de fa segles, la societat arreu del món, tant civil, com religiosa, promogudes per la violència de certs homes cap a les dones.

Afirmem la necessitat de modificar i eliminar les lleis i hàbits socials violents i discriminatoris per poder enfortir les actituds espirituals i les forces internes de l'ésser humà, de manera que permetin promoure la urgent necessitat d'establir arreu la igualtat de gènere, l'harmonia i la pau.

Malgrat els progressos i la lluita de la comunitat internacional a favor de l'apoderament de la dona, és urgent empènyer la creació de tribunals imparcials que adoptin actituds coratjoses i honestes davant la implacable epidèmia de violència contra el gènere femení i altres identitats de gènere, una violència que causa estralls arreu del món.

Denunciem que les actituds de sotmetiment, vexació i abús contra el gènere femení que tenen lloc arreu del planeta, són causa directa de les grans desigualtats i marginacions que han de suportar moltes dones, entre elles, també, dins les seves tradicions religioses.

Així doncs, des de les tradicions religioses i espirituals aquí representades, rebutgem de manera unànime el masclisme que sotmet, violenta i devalua la dona i, sense renunciar a les nostres responsabilitats, demanem perdó a les víctimes per la nostra col·laboració.

Sovint les víctimes no troben el suport necessari per poder denunciar. No denuncien per por a les represàlies, i les comunitats i les persones que defensen a les víctimes de violència de gènere tenen el risc de patir una violència de gènere aïlladora¹.

És imprescindible el recolzament de tota la comunitat a les víctimes i a les persones que els hi donen suport. Moltes dones, i també molts homes, des de la diversitat d'espiritualitats, s'han posicionat sempre i al llarg de la història molt clarament en aquesta lluita contra la violència masclista. Cal trencar amb els silencis i complicitats davant les situacions d'abús i violència.

Davant d'aquestes situacions d'abús i violència de gènere, les entitats i grups de la Xarxa Catalana creiem que és prioritari que s'impulsi, amb força i transparència, una gran voluntat de canvi, d'autocrítica i de transformació de les estructures i models de la majoria de les tradicions religioses, fent incidència, de manera especial, en tots aquells aspectes i àmbits que fan referència a la situació, el paper i la funció de la dona a l'interior de cadascuna de les grans tradicions religioses.

Afirmem que és urgent i necessari la creació de noves estructures socials, polítiques i econòmiques, la instauració d'espais segurs per a les nenes i dones i altres afectats, on les víctimes puguin expressar i guarir el mal tracte sofert i rebin la cura d'un recolzament físic, mental i espiritual.

Amb convenciment veiem que cal abordar l'eradicació de la violència de gènere des de l'educació en la interioritat i l'experiència personal i testimonial de l'amor, oferint models de socialització preventiva contra la violència, caminant vers un seriós esforç conjunt i global que sigui capaç d'afrontar, amb els recursos econòmics necessaris, l'eradicació d'aquesta tirania que destrossa la vida de tantes nenes i dones.

Cal trencar radicalment amb les tendències misògines que, des d'algunes interpretacions religioses, presenten la dona com un ésser menys espiritual, més pecador, menys intel·ligent i inferior als homes, i caminar cap a l'autèntica espiritualitat com a element comú i lloc de trobada de la solidaritat, la fraternitat i la cura mútua.

Malgrat tot, també observem com va sorgint, de manera gradual i des de tots els àmbits, una clara conscienciació social de la gravetat d'aquesta situació, i que van naixent reaccions per fer front a les contínues i diàries agressions i assassinats de dones -i fins d'infants- a causa de la violència de gènere. Des de comunitats religioses també trobem exemples on hi ha un clar posicionament en contra de qualsevol tipus de violència.

¹ Aquesta es defineix com la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercida contra les persones que donen suport a les víctimes de la violència masclista. El concepte ha quedat recollit com a Violència de Segon Ordre a la LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista on queden reflectits a l'article 5.4. els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situacions de violència masclista.

Les pròpies comunitats, com a entorns més propers i de confiança a les víctimes, poden esdevenir, i en moltes ocasions han esdevingut, espais on s'ha trencat el silenci de la violència de gènere, espais on es realitzen actuacions que donen suport a les víctimes o simplement es converteixen en llocs segurs on la violència no hi té cabuda.

Amb convenciment diem que, per avançar cap una eradicació plena de la violència de gènere cal el diàleg i l'entesa amb els responsables polítics, socials, religiosos i econòmics, així com també la participació i implicació dels mitjans de comunicació.

Suggerim, com a mesures per a poder treballar decididament la prevenció i eradicació de la violència de gènere el següent:

- Identificar la violència, les desigualtats, discriminacions i abusos per raó de gènere i treballar per a prevenir-les.
- Que les comunitats religioses i espirituals esdevinguin espais segurs per a la superació i prevenció de la violència. Per aquest motiu, són necessàries les intervencions provinents de diverses comunitats destinades a protegir les víctimes, oferir-los suport a l'hora de trencar el silenci, així com també que puguin emparar les persones que recolzen les víctimes de la violència de gènere aïlladora.
- Col·laborar activament amb les iniciatives socials, de drets humans i les organitzacions feministes del nostre entorn per a poder treballar sinèrgicament amb eficàcia i eficiència, de manera que permeti, des de qualsevol institució, també les religioses, dur a terme una reflexió en profunditat de les causes de la violència masclista i ajudi a implementar accions efectives de detecció, suport a les víctimes, rebuig públic i eradicació de la violència de gènere.

I per a promoure la igualtat de gènere:

- Utilitzar un llenguatge inclusiu.
- Formar a les persones creients en la relectura dels textos sagrats des d'una perspectiva de gènere.
- Fomentar la igualtat d'oportunitats.
- Generar estructures d'organització horitzontal, no jeràrquiques.
- Trencar estereotips i prejudicis que perjudiquen les dones.
- Donar una gran importància a l'educació i formació en valors des de la infància.

**Aquest manifest ha estat elaborat per les entitats membres de la Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós, coordinada per AUDIR, com a resultat del treball previ i de la jornada interreligiosa de formació de la Xarxa sobre violència de gènere i religions, celebrada el 27 de novembre de 2021.*